

1. Referentie

Referentie	Teney, C. & Jacobs, D. (2009). De eerste stem van allochtone jongeren in Brussel. Een analyse van de kiesintenties bij de federale verkiezingen van 2007. <i>Brussels studies</i> , (24), 1-14.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Sinds enkele jaren zijn de allochtone Belgen een niet te verwaarlozen kiezersgroep geworden in de Belgische steden en al helemaal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Wetenschappelijke literatuur over de partijkeuze en het stemgedrag van die categorie Belgen blijft evenwel schaars. In dit artikel wordt een eerste analyse van het stemgedrag van allochtone jongeren uit het laatste jaar middelbaar onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gepresenteerd. Het gaat om leerlingen die voor de eerste keer gingen stemmen. Er werd getracht na te gaan of de allochtone leerlingen (met name deze van niet-EU-origine) – in vergelijking met autochtone leerlingen – een specifiek kiezersprofiel hebben, dat niet kan worden verklaard door andere sociodemografische kenmerken, zoals hun sociaal economische status of hun studierichting. In tegenstelling tot de verwachtingen heeft het geboorteland van de moeder (dat we als indicator voor vreemde origine hanteerden) van de laatstejaars, na neutralisatie van de effecten van een aantal sociodemografische variabelen, inderdaad nog altijd een significante impact op hun kiesintenties. Allochtone jongeren kennen dus wel degelijk een specifiek kiesgedrag.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Samenleving & politiek
Trefwoord(en)	Politieke interesse

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Céline Teney & Dirk Jacobs METICES Université Libre de Bruxelles Tel: 02/ 650 33 70, cteney@ulb.ac.be Tel: 02/ 650 32 72, dijacobs@ulb.ac.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Nagaan of de Belgische allochtone leerlingen (met name deze van niet-EU-origine) – in vergelijking met autochtone leerlingen – specifieke stemvoorkeuren hebben die niet kunnen worden verklaard door andere sociodemografische kenmerken, zoals gender, sociaaleconomische status, studierichting, bijwonen van erediensten of deelname aan het verenigingsleven.
Hypothesen	Na controle voor andere variabelen, is er geen verschil tussen allochtone en autochtone 'eerste kiezers'

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek met schriftelijke enquête (gesloten vragen).
Onderzochte groep	Laatstejaars leerlingen van de scholen van zeven Brussels gemeenten namen deel aan de studie. De analyses zijn gebaseerd op 1283 leerlingen van Belgische nationaliteit die hebben geantwoord dat ze van plan waren om op een van de Franstalige partijen te stemmen. Met de leerlingen van buitenlandse nationaliteit werd in de studie geen rekening gehouden, evenmin met laatstejaars die op het moment van de bevraging nog niet wisten op welke partij ze zouden stemmen, noch met diegenen die de intentie hadden op een Nederlandstalige partij te stemmen.
Bereik	Regionaal (Brussel)

7. Resultaten

Kiesintenties allochtone laatstejaars	De kiesintenties van de allochtone laatstejaars leerlingen verschillen significant van de kiesintenties van de autochtone laatstejaars leerlingen, zelfs als het effect van de andere sociodemografische factoren, waaronder de sociaaleconomische status, wordt geneutraliseerd. De verschillen in stemvoorkeuren van de Belgische allochtone leerlingen (vergeleken met de autochtone leerlingen) kunnen niet volledig verklaard worden aan de hand van de traditionele sociodemografische kenmerken. In het algemeen zijn de Belgische allochtone laatstejaarsleerlingen minder geneigd op de MR te stemmen (dan de gemiddelde kiezer). Het kiesgedrag van de allochtone laatstejaars leerlingen blijft evenwel duidelijk gediversifieerd: alle 4 de grote Franstalige politieke partijen zijn in staat stemmen aan te trekken van jonge allochtone kiezers. De ene partij is daarbij echter al wat meer succesvol dan de andere.
Gender	Als men de categorie vrouwen onder de loep neemt, liggen de kiesintenties van de jonge vrouwen voor de MR 3,4 procentpunten lager dan de kiesintenties voor de MR van alle laatstejaars – ongeacht hun gender (27,6%). De MR krijgt dus 24,4% van de stemmen van de jonge vrouwen nadat de invloed van alle andere variabelen van het model werd geneutraliseerd. 13,3% van de vrouwen stemt voor de cdH, 22,8% van de vrouwen stemt voor Ecolo. De grootste gendergerelateerde verschillen vinden we terug bij de kiesintenties voor de PS, de MR en Ecolo. Jonge vrouwen blijken meer geneigd om op de socialisten en de groenen te stemmen dan mannen. De jonge mannen hebben daarentegen vaker de intentie om op MR te stemmen. Mannen stemmen dus vaker voor de MR dan vrouwen (terwijl vrouwen vaker stemmen voor Ecolo en PS dan mannen), maar de MR behaalt wel nog steeds een groot aandeel van de stemmen van de vrouwen.
Bijwonen erediensten	Wat het regelmatig bijwonen van erediensten betreft, zijn er twee opmerkelijke resultaten bij het cdH en Ecolo. De leerlingen die zichzelf als praktiserend gelovig beschouwen, hebben veel vaker de intentie om op het cdH te stemmen. Ze zijn daarentegen minder geneigd om voor de groenen te stemmen. Na neutralisatie van de effecten van de andere variabelen van het model, stemt 20,1% van de jonge kiezers die zichzelf als praktiserend gelovig beschouwen voor het cdH, 9,7% voor Ecolo, 30,9% voor de MR en 28,7% voor de PS.
Opleidingsniveau moeder	De laatstejaars wier moeder een diploma basisonderwijs of secundair onderwijs heeft, zijn meer geneigd op de PS te stemmen dan de laatstejaars wier moeder hoger onderwijs heeft gevolgd. Deze laatste hebben vaker dan gemiddeld de intentie om op Ecolo en de MR te stemmen en iets meer dan gemiddeld de intentie om op cdH te stemmen. Bij de laatstejaars vinden we dus de traditionele profielen van de kiezers van de PS, MR en Ecolo terug: de MR en Ecolo halen relatief gezien meer stemmen bij leerlingen met een hoge sociaaleconomische status (wier moeder hoger onderwijs gevolgd heeft), terwijl de PS relatief gezien meer stemmen haalt bij leerlingen met een lagere sociaaleconomische status. Het opleidingsniveau van de moeder heeft daarentegen geen noemenswaardige invloed op de kiesintenties van de laatstejaars voor het cdH.
Studierichting van de leerlingen	De PS haalt gemiddeld vaker stemmen bij leerlingen die beroepsonderwijs of technisch onderwijs volgen en minder stemmen bij leerlingen die algemeen secundair onderwijs

	volgen. Ecolo haalt meer stemmen bij leerlingen van het algemeen secundair onderwijs, maar minder stemmen bij leerlingen van het technisch onderwijs en al helemaal bij die van het beroepsonderwijs. De kiesintenties voor de MR vertonen dezelfde trend: meer stemmen van leerlingen van het algemeen secundair onderwijs en minder stemmen van leerlingen van het technisch onderwijs en het beroepsonderwijs. Er worden ook belangrijke effecten voor de kiesintenties voor het cdH vastgesteld: die halen meer stemmen van laatstejaars uit het technisch onderwijs en minder stemmen van laatstejaars uit het beroepsonderwijs en het algemeen secundair onderwijs.
Geboorteland moeder	Het geboorteland van de moeder van de laatstejaars blijkt immers op zichzelf een significante impact op hun kiesintenties te hebben. De PS en het cdH blijken meer dan gemiddeld stemmen van de Belgische allochtone laatstejaarsleerlingen te krijgen. De resultaten van Ecolo vertonen daarentegen grote contrasten: een iets kleiner aandeel van de Belgische laatstejaars van Marokkaanse of Turkse origine (dan het gemiddelde) is van plan te stemmen op de groenen, terwijl leerlingen van Congolese origine iets meer dan het gemiddelde zouden stemmen op Ecolo.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/